

INTERVJU S MIRKOM BREKALOM

Za temu Domovinski rat nisam morao daleko tražiti sugovornika. Obavio sam intervju s mojim tatom Mirkom Brekalom, hrvatskim braniteljem s Trpinjske ceste, Borovo Naselje, Vukovar.

Kada je započeo rat, bio je mladić od nepunih 19 godina, dvije godine stariji nego ja sada. Živio je s roditeljima i sestrama u Borovu Naselju u Slavonskoj ulici, 500-tinjak metara od Trpinjske ceste.

Ja: Kada i kako je počela obrana Borova Naselja?

Mirko Brekalo: Obrana Borova Naselja započela je nakon ubojstva 12 redarstvenika u Borovu Selu, 2. svibnja 1991. godine. Blago Zadro i Tomislav Merčep organiziraju obranu Borova Naselja i Vukovara. Prikupljanje naoružanja krenulo je spontano, privatnim kanalima. Obzirom da je bio embargo na uvoz oružja, ono se počelo samostalno kupovati.

Ja: Kada se dogodio prvi napad vojske Jugoslavenske narodne armije (JNA) na Vukovar?

Mirko Brekalo: Prvi otvoreni sukob s JNA događa se 25.8.1991. na križanju Trpinjske i Borovske ceste. Taj dan se JNA otvoreno stavlja na stranu srpskih pobunjenika. Prije toga JNA je predstavljala svojevrsnu „tampon zonu“ iako smo mi znali i tada na čijoj je strani JNA. Pošto se armija vozila između sela s većinskim srpskim stanovništvom i vojarne u Vukovaru, izvela je tenkove iz vojarne i počela borbenu djelovati prema nama, na što smo mi uzvratili. 14.9.1991. počeo je otvoreni frontalni napad JNA na Trpinjsku cestu u Borovu Naselju, te vukovarska naselja Sajmište i Mitnicu.

Ja: Trpinjsku cestu nazivaju i „groblje tenkova“. Kako je nastao taj naziv?

Mirko Brekalo: Kako je 14.9. počeo glavni tenkovski napad na Trpinjsku cestu iz pravca sela Trpinja, naš zapovjednik Blago Zadro je organizirao obranu Trpinjske ceste, s tim da su neprijateljski tenkovi krenuli i iz vojarne na Sajmište i Mitnicu. Mi koji smo bili tamo, uz pomoć ljudi iz svih dijelova Vukovara koji dolaze u ispomoć, suprotstavljamo se tenkovima JNA. Napad traje od 14. do 18.9., kada smo uništili 52 neprijateljska tenka i transporter. Mi smo imali velikih gubitaka, a i neprijateljska postrojba je imala totalne gubitke. Otuda i naziv za Trpinjsku cestu „groblje tenkova“.

Ja: Koje bi svoje suborce istaknuo?

Mirko Brekalo: Uz našeg zapovjednika Blagu Zadru i naš „turbo vod“, tu je bila ekipa „pustinjski štakori“ i „žuti mravi“ koji su bili pod zapovjedništvom Marka Babića koji se direktno istaknuo u uništavanju neprijateljskih tenkova. Uz njega je bio Andrija Marić koji se također služio protuoklopnim sredstvima i pripadnici specijalne policije „Šimini anđeli“ iz Slavenskog Broda koji su cijelo ljeto '91. bili s nama i zajedno smo zaustavljali neprijateljske napade. Obzirom da je naša specijalna policija bila bolje opremljena, imala je protuoklopna sredstva, a mi smo s druge strane bili većinom samouki, učili smo se u hodu i improvizirali rukovanje oružjem. Izdvojio bih ipak Antu Jurića, pripadnika specijalne postrojbe iz Slavenskog broda koji je prvi pogodio tenk na Trpinjskoj cesti. To je bilo s lijeve strane ceste. S desne strane bili smo mi, pripadnici „turbo voda“ Blage Zadre pojačani sa dečkima s ostalih položaja iz Borova Naselja, prvenstveno mislim na onaj dio prema Borovu Selu. Tu bih izdvojio Marinka Antunovića zvanog Bosanac koji se s protuoklopnim

sredstvom osa došao nama u ispomoć i uništio je velik broj tenkova. A od ekipe „turbo voda“ s protuoklopnim sredstvima tada je radio Tomislav Jakovljević. To je taj prvi napad...

Ja: Opiši nam daljnji tijek akcija i obrane...

Mirko Brekalo: Nakon tog napada koji je završio 18.9. traje nekakvo privremeno zatišje do 25.-26.9. kada se srpske snage pregrupiraju... u međuvremenu nama dolazi određeni broj dragovoljaca, veća količina oružja... mi utvrđujemo obranu. Da bi od 28.9. krenuo totalni napad na cijeli Vukovar, s tim da su srpske snage presjekle komunikaciju između Vukovara i Vinkovaca u selu Marinci 1.10. i 2.10., tako da je od toga dana i službeno Vukovar u totalnom okruženju. Od toga dana traju svakodnevno napadi na Trpinjsku cestu i na cijeli grad... Mi smo bili relativno dobro naoružani i s lakoćom smo odbijali sve njihove napade, mada smo i mi trpjeli velike gubitke. Pridružili su nam se hrabri ljudi iz raznih dijelova Hrvatske – pripadnici čakovečke i varaždinske policije, vinkovčki dragovoljci, bojna Opatovac...

Ja: Uskoro dolazi do pogibije zapovjednika Blage Zadre...

Mirko Brekalo: Tako smo i došli do tog 16.10. kad nam neprijateljske snage uspijevaju probiti jedan dio obrane kod Vinogradske ulice, znači između sela s većinskom srpskim stanovništvom Bršadina i Trpinjske ceste... ulaze na naše položaje. Prilikom zaustavljanja napada pogiba Blago Zadro, naš zapovjednik.

Ja: Kako ste se vi branitelji osjećali i kako se nastavila obrana nakon pogibije Blage Zadre?

Mirko Brekalo: Zavladao je nevjerica da se to dogodilo, svi smo bili tužni... no obrana se nastavlja dalje. Nakon njegove pogibije, mi smo i dalje organizirani, iako nas je bilo sve manje i manje, a srpskih snaga je bilo sve više. Zapovjedništvo na Trpinjskoj preuzima Marko Babić, vojno operativno zapovjedništvo...napadi se nastavljaju svakodnevno, sve do pada 18. i 19.11.1991. kada oni uspijevaju, zbog nedostatka oružja i ljudi s naše strane...dolazi do pada Vukovara i Borova Naselja.

Ja: Kako je izgledao taj 19.11.1991.?

Mirko Brekalo: Pod velikim pritiskom srpskih snaga potpomognutima Jugoslavenskom narodnom armijom mi smo se povukli s dijela Borova naselja Trpinjske ceste u krug tvornice Borovo. U sklopu tvornice Borovo nalazila se pričuvna bolnica u zgradi Borovo komerca, koji su srpske snage zapalile tenkovima... unutra je bilo preko tisuću civila i ranjenika. Mi smo priskočili u pomoć gašenja požara, a JNA i srpski pobunjenici su nas okružili i potom zarobili. Do sljedećeg dana, 20.11. naši pregovarači uspjeli su dogovoriti i predaju ljudi koji su bili u dijelu tvornice – Obučari. Uslijedilo je pakleno razdoblje za nas... egzekucije preživjelih branitelja i civila, ubijanja, svrstavanja u kolone, izdvajanja iz kolone i smaknuća, odvođenja prema srpskim selima i na teritorij Republike Srbije – u logore. Imao sam sreće pa nisam ubijen. Ja sam zarobljen 19.11.1991. i odvezen sa suborcima u logor Stajićevo kod Zrenjanina. Nakon svakodnevnih fizičkih i psihičkih tortura imao sam sreću pa sam razmijenjen 22.12.1991. i došao na hrvatski teritorij u Slavenskom Šamcu. Dosta mojih prijatelja nije doživjelo razmjenu... neki su ostali u paku srbijanskih logora i razmijenjeni mjesecima kasnije. Većina ih je ubijena nakon pada Vukovara, nekima se ni dan danas ne zna trag, još ih nismo našli.

Ovdje je intervju s tatom završio. Tata nije čovjek od velikih riječi, ali je čovjek od velikih djela. I u ratu, i u miru. Ovoga puta nije rekao, ali znam da je više puta znao reći, da bi kada bi zatrebalo za obranu Domovine, opet iznova sve prošao.